

Mari Ixabel Zuloaga Azkue

*Aia, Gipuzkoa
(1925-2018)*

Aurkibidea

Biografia

Aiako Ureta etxean jaio zen, Kanua jatetxe ezagunean, 10 senidetan zazpigarrerna. Etxeko jatetxean lanean ibilia, ezkondu zenean Aiako Laurgain auzora joan zen bizitzera. Gogoan ditu umetako garaiak, jolasak, jatetxeko gorabeherak, gerrako kontuak... Sei seme-alaba izan zituen.

Zintak

AIA-017

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-08-01
- **Iraupena:** 42 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

AIA-018

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-08-01
- **Iraupena:** 68 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

AIA-019

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Eider
- **Data:** 2011-08-04
- **Iraupena:** 97 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Ogia lortzeko hainbat modu

- **Erref:** AIA-019/009
- **Iraupena:** 0:02:06. **Hasi:** 00:14:52. **Bukatu:** 00:16:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Gerra ostean, errotara ezkutuan joaten ziren gauez. Ogia egiteko, etxetik kilometro batera joaten ziren, hartarako labea baitzegoen han. Gerora, Zarauztik ekartzen hasi ziren ogia, bi okindegitatik. Ogia ordaintzeko, babarruna ematen zen trukean.

2. Aiako taxilariak

- **Erref:** AIA-019/013
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:21:02. **Bukatu:** 00:22:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Lehen taxilariak bazeuden: bat Zarauzkoa eta bestea Adunakoa. Adunako taxilariari asko gustatzen zitzaion Aiara etortzea, giro ona baitzegoen festa hasten zenetik bukatzen zen arte. Taxilari hark soinua jotzen zuen.

3. Kanuako terrazako giroa

- **Erref:** AIA-019/015
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:22:55. **Bukatu:** 00:24:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Kanua jatetxean terraza handia zegoen, eta plazako giroa bukatzen zenean, terrazan jarraitzen zuten festan. Lehen ez zeukaten argazkirik ateratzeko ohiturarik, hartarako aparaturik ere ez zuten eta.

4. Gerra Aiara iritsi zeneko oroitzapen tristeak

- **Erref:** AIA-019/019
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:27:58. **Bukatu:** 00:29:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Gerra hasieran, ez zuten beldurrik pasa; gerora, ordea, bai. Nazionalak Aian sartu zirenean, Aiako udaletxeko idazkaria jipoitu zuten; gazte batzuk kanposantuan hil zituzten.

5. Apaizaren nahigabea

- **Erref:** AIA-019/020
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:29:23. **Bukatu:** 00:30:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Gerra Aiara iritsi zenean, 4 apaiz fusilatu nahi izan zituzten; egun bat barkatu zieten azkenean, baina apaizetako bat hil egin zen nahigabeak eta kezka jota.

6. Zorrak ez ordaintzearen egindako jukutriak

- **Erref:** AIA-019/022
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:30:40. **Bukatu:** 00:31:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Gerra gaiztoentzat garai ona izan zen: batzuek, zor zutena ez ordaintzearen, dirua utzi ziona salatu eta hil egiten zuten. Horren gaineko anekdota kontatzen dute.

7. Anaia gerran hil zitzaien

- **Erref:** AIA-019/023
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 00:31:33. **Bukatu:** 00:35:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Gizon bat garo artean hilda topatu zutenekoa gogoan dute. Anaia gerran hil zitzaien, mina bat zapaldu eta odolustuta. Anaiaren gorpuaren bila apaiza eta komandantea joan ziren. Gerrara ez joatearren, badira atzerrira ihes egin zutenak.

8. Lehen dena bekatu, bereziki emakumeentzat

- **Erref:** AIA-019/024
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:35:29. **Bukatu:** 00:37:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Lehen konfesioa hartzea oso garrantzitsua zen. Emakume gazteak errazago joaten ziren konfesatzera mutil gazteak baino. Orduko apaiz bati buruz hitz egiten dute. Lehen dena zen bekatu: mutilek "gaizki pentsatzea" emakumeen bekatua zen.

9. Umetako bihurrikeriak

- **Erref:** AIA-019/026
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:39:33. **Bukatu:** 00:42:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

Gaztetan egindako bihurrikeriak kontatzen dituzte: biraderari (manibelari) eraginda funtzionatzen zuen kotxea geldiarazten zuten, aranak lapurtzen zituzten... Behin pilotan jokatzen ari zirela mutil batek besteari nahi gabe muturrekoa eman zioneko anekdota kontatzen du Ignaziok.

10. Umetako jolasak

- **Erref:** AIA-019/027
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:42:14. **Bukatu:** 00:44:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Umetako jolasak aipatzen dituzte: pilota, bizkar-saltoa, kanikak... Kanikak lehen nolakoak izaten ziren azaltzen dute.

11. Sokasoltoko kanta eta ziba

- **Erref:** AIA-019/029
- **Iraupena:** 0:03:47. **Hasi:** 00:45:24. **Bukatu:** 00:49:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

<p>Zibarekin ibiltzen ziren jolasean umetan. Sokasaltoan aritzen zireneko kantak abesten dituzte. Sokasoltoko giroa nolako izaten zen azaltzen dute.</p>

12. Monacoko printzeak bezalaxe

- **Erref:** AIA-019/031
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:49:28. **Bukatu:** 00:50:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Haurrak zaindu eta hezi

Laburpena:

Ignazio ezkondu zen egun berean, Monacoko printzeak ezkondu ziren; semea izan zuten egunean ere, Monacoko printzeek alaba izan zuten. Gutuna idatzi zieten printzeei hori kontatzen. 5 seme-alaba izan zituzten Ignaziok eta emazteak, baina Ignazio gazte alargundu zen; orduan arriben laguntza izan zuen umeak hazteko.

13. Kafea prestatzeko moduak lehen

- **Erref:** AIA-019/044
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 01:14:00. **Bukatu:** 01:15:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Lehen kafea nola presatzen zen azaltzen dute. Pattarra edaten zuten lehen ere.

14. Ukuiluko ganbaratik erori zen gizona

- **Erref:** AIA-019/045
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 01:15:29. **Bukatu:** 01:16:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Behin Aiako gizon bat ukuiluan ganbaratik behera erori zen. Orduko anekdotak kontatzen dituzte.

15. Mari Ixabel kuartelera eraman zutenekoa

- **Erref:** AIA-019/046
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 01:16:57. **Bukatu:** 01:19:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Aian tratu ona izan zuten guardia zibil batzuekin, baina beste batzuekin ez. Behin Mari Ixabelek guardia zibilekin izandako komeriak kontatzen ditu.

16. Guardia zibilen kilimak

- **Erref:** AIA-019/049
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 01:22:26. **Bukatu:** 01:24:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Lehen borroka gehiago izaten ziren herrian. Behin batek tiroa bota zuenekoa gogoan dute: guardia zibila inguruko gizonen artean hasi zen bilatzen nork bota ote zuen tiroa, eta haietako batek kilimak izan zituen.

17. Ignazioren bihurrikeriak

- **Erref:** AIA-019/053
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 01:29:25. **Bukatu:** 01:30:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Ignaziok egindako bihurrikeria batzuk aipatzen ditu.

18. Anai-arreben arteko bihurrikeriak

- **Erref:** AIA-019/054
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 01:30:58. **Bukatu:** 01:31:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Etxean anai-arreben artean egindako bihurrikeria kontatzen dute.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-02-16

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com